

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
IM. H. SIENKIEWICZA W SŁUPSKU
NA LATA 2020/2023

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
2. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015r. Poz. 1249 ze zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487, z 2017 r. poz. 2245, 2439, z 2018 r. poz. 310, 650)
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1030).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1446).
9. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na lata 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo Oświatowe).

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły opiera się na humanistycznych i uniwersalnych wartościach, odwołujących się do praw dziecka, ucznia i rodziny. Program został przygotowany z uwzględnieniem zasad pedagogiki oraz przepisów prawa, a także zobowiązań wynikających z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Deklaracji Praw Dziecka ONZ oraz konwencji o Prawach Dziecka. Obejmuje on treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb, problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest współtworzony przez wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, dyrektora oraz nauczycieli. Za jego realizację odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele, wychowawcy, rodzice i uczniowie.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- propozycje dotyczące treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, autorstwa rodziców, uczniów i nauczycieli,

- analizę sytuacji wychowawczej,
- przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania.
- sytuację epidemiologiczną w kraju i na świecie

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- systematycznej obserwacji uczniów przez wszystkich pracowników Szkoły Podstawowej nr 1 w Słupsku,
- spostrzeżeń wychowawców na temat klas;
- rozmów z rodzicami, uczniami i nauczycielami na temat ich oczekiwań dotyczących realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- analizy dokumentacji szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem dziennika elektronicznego oraz dzienników zajęć dodatkowych w tym: ocen uczniów, frekwencji, uwag i pochwał, a także dokumentacji pedagogów szkolnych.

W wyniku diagnozy raportu z ewaluacji wewnętrznej i ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

CZYNNIKI RYZYKA:

- działania szkoły przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych są niewystarczające, tym samym szkoła nie wspiera dostatecznie rodziców w wychowaniu dzieci;
- zauważa się występowanie niewłaściwych postaw i zachowań wśród uczniów, zwłaszcza: używanie wulgaryzmów oraz agresji słownej i fizycznej, dewastacja mienia, przywłaszczanie mienia, wyśmiewania, grożenie, wymuszanie, obrażanie ;
- występuje nieumiejętność radzenia sobie uczniom z problemami, brak umiejętności komunikacji i rozwiązywania konfliktów: nacięcia skóry, stany depresyjne;
- zauważa się niezgodne z regulaminem szkoły korzystanie z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych- hejt;
- pojawia się nieumiejętność przewidywania skutków swojego zachowania, punktualność, prawdomówność, przestrzeganie terminów, kulturalne zachowanie wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz wobec kolegów.
- znaczna ilość rodziców nie podejmuje współpracy ze szkołą (brak zainteresowania balem z jedyką, niechęć do uczestniczenia w szkole dla rodziców, wytykanie błędów);

Z diagnozy wynikają również ważne czynniki chroniące.

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- Rodzice potwierdzają, że są informowani o prowadzonych w szkole pracach, mają również możliwość współdecydowania w sprawach dotyczących życia klasy i szkoły. Duża grupa rodziców chętnie uczestniczy w imprezach i uroczystościach szkolnych. Aby współpraca była w pełni satysfakcjonująca konieczne jest dokonanie analizy oczekiwań rodziców w zakresie form wsparcia w procesie wychowawczym i rozwiązywania problemów wychowawczych.
- Większość rodziców jest zadowolona z kontaktu i współpracy.
- Uczniowie i pracownicy szkoły na ogół czują się w szkole bezpiecznie.
- Szkoła jasno formułuje obowiązujące w niej normy, a nauczyciele i pracownicy szkoły dokładają wszelkich starań, aby wpoić uczniom obowiązujące zasady życia społecznego.

- Uczniowie rozumieją i potrafią określić zasady oraz normy społeczne obowiązujące w szkole. Wiedzą, jakie zachowanie jest aprobowane. Informacje te uzyskują na lekcjach wychowawczych, podczas rozmów indywidualnych, na zajęciach lekcyjnych i z pedagogiem szkolnym.
- Uczniowie znają dokumenty wewnętrzne, regulujące zasady zachowania i bezpieczeństwa obowiązujące w szkole.
- W szkole na ogół nie dochodzi do rażącego naruszania norm.
- Podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych postaw.
- Bezpieczne funkcjonowanie uczniów w szkole zapewniają, m.in.: dyżury nauczycieli, prelekcje na temat bezpiecznego spędzania wolnego czasu podczas dni wolnych od zajęć dydaktycznych (ferie świąteczne i zimowe, wakacje).
- Uczniowie rozwijają się wszechstronnie - biorą czynny udział w różnych programach i projektach edukacyjnych; angażują się w działania na rzecz kształtowania społecznie pożądanych postaw, np. poprzez pracę w samorządzie uczniowskim, udział w zawodach sportowych, konkursach, akcjach charytatywnych i ekologicznych.

ZADANIA I TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE PROGRAMU

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- *dojrzałości fizycznej* – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań minimalizujących ryzyko używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
- *dojrzałości psychicznej* (intelektualnej, emocjonalnej) – mającej na celu zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. przygotowanie do samokształcenia; poszukiwania informacji, wykorzystania wiedzy w praktyce; motywowanie uczniów do nauki - pomoc uczniom z trudnościami w nauce, rozwijanie zainteresowań uczniów zdolnych.
- *dojrzałości społecznej* – kształtowanie wśród uczniów postawy otwartości w życiu społecznym i rozwijanie umiejętności budowania relacji międzyludzkich; wpajanie nawyków kulturalnego zachowania, właściwego sposobu komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, także za pośrednictwem mediów społecznościowych; wdrożenie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej; wykształcenie pozytywnych postaw, respektowanie norm społecznych; rozwijanie postaw akceptacji i tolerancji, wyeliminowanie zachowań agresywnych; kształtowanie i wzmacnianie odpowiedzialności za swoje decyzje, postępowanie i rozwój osobisty;
- *dojrzałości duchowej* - ukierunkowanej na wychowanie do wartości - kształtowanie i respektowanie norm, wartości, wzorców zachowań; rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, postaw patriotycznych, szacunku dla tradycji i przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.

GLÓWNE CELE PROGRAMU

- Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, kultury słowa, uczciwości, przewidywania skutków swoich działań, właściwych sposobów i form komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, w tym właściwej komunikacji internetowej przez czaty i inne komunikatory w sieci. Utrwalanie dzieciom zasad szkolnych i norm społecznych.

- Integracja środowiska, kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, godności człowieka, szacunku, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, wzmacnianie więzi rodzinnych
- Bezpieczeństwo a aktywność w sieci – rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli z uwzględnieniem zasad korzystania z urządzeń technologii IT. Poznanie i obsługa programów umożliwiających pracę zdalną.
- Kształtowanie nawyków proekologicznych.
- Wpajanie zasad etycznych, moralnych, akceptacji, tolerancji i wrażliwości na potrzeby innych, oraz empatii wobec drugiego człowieka, jak też kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne postępowanie, wpajanie zasad poszanowania własnej godności i własności oraz przestrzegania przepisów BHP. Kształtowanie hierarchii systemu wartości.
- Kształtowanie umiejętności pracy w grupie,
- Wdrażanie działań profilaktycznych (w „realu” i w sieci) związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, utraty zdrowia na skutek stosowania używek, napojów energetyzujących oraz kształtowanie prawidłowej reakcji na te zagrożenia na co dzień.
- Aktywizowanie rodziców do współpracy ze szkołą, stwarzanie możliwości wyrażania własnego zdania na temat pracy szkoły, współdecydowania i uczestnictwa w podejmowanych przez szkołę działaniach.

PLAN I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA PODSTAWIE WYZNACZONYCH CELÓW

Z diagnozy problemów i zagrożeń bezpośrednio wynikają potrzeby uczniów, z jakimi musimy się zmierzyć w procesie wychowania młodego człowieka. Z uwagi na stan epidemiczny w kraju i na świecie, niektóre zadania i metody ich realizacji mogą zostać odłożone w czasie lub nie zostać zrealizowane.

Zadania programu	Spodziewane efekty	Metody realizacji
1. Edukacja prozdrowotna - Wypracowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych Wdrażanie działań profilaktycznych związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, używek, napojów energetyzujących (w „realu” i w sieci) oraz kształtowanie prawidłowej reakcji na te zagrożenia na co dzień.	• korygowanie wad postawy, • ukształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie • utrzymanie higieny ciała • stosowanie zasad zdrowego stylu życia, odżywiania, • umiejętne organizowanie warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej przez dzieci • poznanie szkodliwości tzw. używek, substancji, środków zastępczych dla rozwoju psychofizycznego człowieka, • poznanie optymalnego rozkładu posiłków w ciągu doby, • zrozumienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka,	• lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną, • pogadanki na godzinach wychowawczych, • pogadanki pielęgniarki szkolnej, pierwsza pomoc przedmedyczna, • pogadanki psychologa, pedagoga szkolnego • organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia, • organizowanie kół zainteresowań • lekcje wychowania fizycznego i zajęcia sportowe w ramach klas sportowych, • pogadanki dotyczące szkodliwości spożywania napojów energetyzujących • organizowanie zajęć w terenie,

	• poznanie zasad zdrowego odżywiania się i ich wpływu na zdrowie i kondycję fizyczną, • poznanie roli samoakceptacji dla zdrowia psychicznego człowieka, • znajomość miejsc szukania pomocy w depresjach, • poznanie psychicznych i fizycznych aspektów dojrzewania i rozwoju psychoseksualnego, • rozwinięcie komunikacji i relacji • stosowanie asertywności w sytuacjach przemocy , • świadomość zmian podczas dojrzewania dziewcząt i chłopców e drodze ku dorosłości.	wycieczek pieszych, rowerowych, • udział w akcjach: <i>Szklanka mleka, Owoce w szkole</i>, - działania profilaktyczne związane z profilaktyką otyłości • organizowanie spotkań dla rodziców • udział w akcji „Rowerowy Maj”, • realizowanie na lekcji WDŻ • informacje profilaktyczne, ogłoszenia, plakaty przesyłane drogą mailową przez e-dziennik w sieci • organizowanie szkoleń dotyczący pierwszej pomocy przedmedycznej przez Straż Miejską
2. Bezpieczeństwo a aktywność w sieci- rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli z uwzględnieniem bezpiecznych zasad korzystania z urządzeń technologii IT. Poznanie i obsługa programów umożliwiających pracę zdalną. Eliminowanie cyberprzemocy.	• wykształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, internetu, gier komputerowych, • umiejętne organizowanie warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej. • bezpieczne posługiwanie się komunikatorem times podczas spotkań on-line czy pracy zdalnej • uświadomienie negatywnego wpływu nadużywania telefonu komórkowego na organizm człowieka • uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „ sieci”, • ukształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą. • uświadomienie	• zaproszenie gości na pogadankę o aktywności w sieci i zagrożeń z niej wynikających • współpraca z rodzicami - wyczerpanie ich na niebezpieczeństwa wynikające z nieodpowiedniego posługiwania się komunikatorami – szkoła dla rodziców, • doskonalenie się nauczycieli, poznanie komunikatorów internetowych, obsługa i tworzenie wirtualnych klas w Times do pracy zdalnej, • projekcja filmów na temat profilaktyki uzależnień • pogadanki na godzinach wychowawczych. • ograniczenie używania telefonów komórkowych w szkole (dzień bez telefonu), • wspieranie ofiar cyberprzemocy • warsztaty profilaktyczne, • zorganizowanie w każdej klasie pogadanki dotyczącej niebezpieczeństw w sieci (uzależnienia, cyberprzemoc) • ochrona komputera poprzez stosowanie odpowiedniego

	konieczności ochrony danych osobowych • poznanie zasad ograniczonego zaufania do obcych	oprogramowania,
3. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, kultury słowa, uczciwości, przewidywania skutków swoich działań, właściwych sposobów i form komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, w tym właściwej komunikacji internetowej przez czaty i inne komunikatory w sieci. Utrwalanie dzieciom zasad szkolnych i norm społecznych. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie,	• poznanie kultury dyskusji, • organizowanie pomocy koleżeńskiej • poznanie elementarnych norm współżycia społecznego w grupie rówieśniczej, • kształtowanie umiejętności stosowania podstawowych zasad zachowania i komunikowania się w sieci na chatach • poznanie zasad savoir-vivru, • kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych, czy podczas chatów na komunikatorach typu messenger, tik tok, itp • kształtowanie umiejętności kulturalnego odnoszenia się do pracowników szkoły i rówieśników, • poznanie zasad kulturalnego zachowania się przy stole, • kształtowanie umiejętności pracy w grupie • zbudowanie pozytywnych relacji w klasie • poznanie metod rozwiązywania konfliktów, technik komunikacji i radzenia sobie ze stresem, • poznanie postaw asertywnych • aktywny udział w samorządzie klasowym i szkolnym, • umiejętność stosowania ćwiczeń relaksacyjnych.	• kontakty z rodzicami, • organizowanie spektakli profilaktycznych • organizowanie warsztatów pogadanek, dyskusji, debat • wycieczki • stosowanie pochwał na forum klasy i w e-dzienniku, • pozytywne podsumowanie lekcji • zwracanie uwagi na przerwach na niewłaściwe zachowanie • ewaluacja pracy grupowej dzieci podczas lekcji, samoocena • zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami ucznia, elementami Statutu, • zaznajomienie z Regulaminem Szkoły, • wdrażanie programów profilaktycznych dotyczących praw i obowiązków dzieci i młodzieży np. Unicef • zajęcia integracyjno - adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych, • zajęcia integracyjne dla klas do których przychodzi nowy uczeń. • spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym, • udział uczniów w wycieczkach i uroczystościach klasowych, • przeprowadzanie wyborów do samorządu szkolnego i klasowego, • wspólne przygotowywanie uroczystości klasowych, wspólne projekty i metody aktywizujące, • dbanie o estetykę sal lekcyjnych. • zapoznavanie uczniów z systemem wartości, • uczenie rozróżniania pojęć: „idol”/ „wzorzec osobowy”/ „autorytet”,

		• promowanie pozytywnych wzorców osobowych • zajęcia dotyczące kultury, bycia, słowa, umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, • eliminowanie agresji słownej.
4. Edukacja proekologiczna	• nabycie umiejętności obserwowania przyrody, • uświadomienie odpowiedzialności za środowisko, • poznanie współzależności między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym- wyrobienie nawyków segregowania odpadów • wyrobienie nawyków oszczędzania wody i energii elektrycznej	• wycieczki po okolicy, do parku, lasu, spotkania z leśniczym, dokarmianie ptaków i zwierząt, (w miarę możliwości epidemicznych) • udział w akcjach: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi • udział w konkursach wiedzy, • dbanie o środowisko naturalne. zbieranie i oddawanie do specjalnych punktów- odpadów niebezpiecznych dla środowiska, • organizacja pikników ekologicznych, • udział uczniów w konkursach ekologicznych, • rozmowy i dyskusje dotyczące oszczędnego gospodarowania energią elektryczną, wodą
5. Budowanie przynależności do "Małej Ojczyzny" -społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej. Promowanie szkoły w środowisku lokalnym. Integracja środowiska, kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, godności człowieka, szacunku , wzmacnianie więzi rodzinnych Kształtowanie postaw patriotycznych .	• poznanie przez uczniów symboli narodowych, • poznanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich, • poznanie sylwetek słynnych Polaków, patrona szkoły • integrowanie rodziców, dzieci i nauczycieli • poznanie przez rodziców modeli postaw rodzicielstwa, skutków niezaspokajania potrzeb emocjonalnych u dzieci • wiedza o patronie szkoły • poznanie przez rodziców oznak dojrzenia u dzieci, • poznanie historii, legend i podań związanych z "Małą Ojczyzną", utożsamianie się z nią • poznanie tradycji i obyczajów,	• zaznajamianie uczniów z kontekstem biograficznym i historycznym patrona szkoły podczas lekcji: języka polskiego, historii i godzin z wychowawcą • organizowanie konkursów wiedzy o patronie szkoły i jego twórczości, • obchody Dnia Patrona, • wystawa prac plastycznych związanych z twórczością H. Sienkiewicza • promowanie sylwetki patrona szkoły w środowisku lokalnym. • organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy i wycieczek tematycznych. • uczestnictwo w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym • wspólne wykonywanie kotylicznych

	• znajomość poprawności językowej. • aktywny udział w obchodach świąt państwowych, • opieka nad miejscami pamięci narodowej, • udział pocztów sztandarowych, w uroczystościach państwowych.	• konkursy wiedzy o regionie • prowadzenie kroniki szkolnej • pogadanki w czasie godziny wychowawczej • obchody Dnia Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka, rajdy, ogniska, biwaki, przedstawienia, warsztaty • spotkania z ważnymi ludźmi • szkoła dla rodziców • zabawy integracyjne z uczniami w klasach (zabawy np. w kłębek nici, pajęczynka, isierka) • zastosowanie form warsztatowych, scenek, dramy • wystawa prac plastycznych i fotograficznych, • konkursy wiedzy o języku polskim, • promowanie czytelnictwa, udział w akcjach czytelniczych i targach książek, • głośne czytanie, wspólne poznawanie utworów H. Sienkiewicza
6. Wpajanie zasad etycznych, moralnych, akceptacji, tolerancji i wrażliwości na potrzeby innych, oraz empatii wobec drugiego człowieka, jak też kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne postępowanie, wpajanie zasad poszanowania własnej godności i własności oraz przestrzegania przepisów BHP., czy ruchu drogowego. Kształtowanie hierarchii systemu wartości. Zapobieganie wagarom	• poszanowanie odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd., • uwrażliwienie na potrzeby innych, przyswojenie podstawowych zasad tolerancji, • używanie zwrotów grzecznościowych, • ukształtowanie zasad etycznych • ukształtowanie u uczniów postaw prospołecznych • umiejętne stosowanie asertywnych postaw • poznanie przez uczniów sposobów ochrony siebie w sytuacji nacisku grupowego. • diagnozowanie miejsc oraz sytuacji występowania przemocy i agresji w szkole,	• zabawy integracyjne z uczniami w klasach (zabawy np. w kłębek nici, pajęczynka, isierka) • zastosowanie form warsztatowych, scenek, dramy- np. organizowanie warsztatów uczących umiejętności, społecznych, psychologicznych; dotyczących odpierania presji rówieśniczej otoczenia, • spektakle profilaktyczne, • pogadanki, dyskusje - podejmowanie rozmów o moralności, hierarchii wartości • organizacja w szkole Dnia Tolerancji, obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa itp • udział w działaniach z zakresu wolontariatu • organizowanie warsztatów i lekcji kształtujących umiejętności odmawiania, przeprowadzanie zajęć nt. kształtowania prawidłowych

		postaw oraz ćwiczenia umiejętności zachowania się w sytuacji stresu, frustracji, oraz zagrożenia- organizowanie zajęć dotyczących asertywności • Lekcje wychowawcze dotyczące postaw moralnych, wartości wśród uczniów • kształtowanie systemu wartości oraz charakterów uczniów, • systematyczna kontrola frekwencji, • opracowanie procedury postępowania w przypadku wagarów • zapoznanie uczniów z negatywnymi skutkami wagarów. • spotkania ze Strażą Miejską – zajęcia instruktażowe dla kl. I , • godziny wychowawcze dotyczące bezpiecznej drogi do szkoły, • udział w międzyszkolnych konkursach dotyczących ruchu drogowego np. Turniej BRD, • lekcje w klasach V na zajęciach technicznych poświęcone wychowaniu komunikacyjnemu, • jak udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej- zajęcia z pielęgniarką • organizowanie szkolnych konkursów dotyczących bezpieczeństwa dzieci, np. „Projektujemy znaczek odblaskowy”, czy „Szkolne znaki bezpieczeństwa, • udział w ogólnopolskim programach edukacyjnych promujących bezpieczeństwo, • promowanie zdrowego wypoczynku poprzez działalność szkolnego koła geograficznego i biologicznego oraz udziału w imprezach organizowanych przez inne szkoły i domy kultury, np. „Rowerowy Maj
7. Rozwijanie wolontariatu zainteresowań, motywacji	• rozwój zainteresowań • odnalezienie celów	• realizacja kół zainteresowań dla zdolnych uczniów

uczniów, kreatywności i przedsiębiorczości.	życiowych młodych ludzi- motywacja • jak się uczyć- poznanie stylów uczenia się i kanałów odbioru. • nauczanie empatii, tolerancji i szacunku dla odmiennego systemu wartości, • nauczanie szacunku do osób starszych, • poszerzenie wiedzy na temat akcji humanitarnych w Polsce i na świecie, • zmotywowanie uczniów do samorozwoju, samokształcenia • otoczenie pomocą uczniów niedostosowanych społecznie.	• pogadanki, filmy edukacyjne, • organizowanie wyjść, wycieczek, • zajęcia z doradztwa zawodowego, • zapraszanie ciekawych gości, • promocja szkolnych talentów, • organizacja kiermaszów świątecznych, • organizowanie pomocy koleżeńskiej, • współpraca z Domem Pomocy Społecznej • zbiórka darów dla osób poszkodowanych w wyniku zjawisk przyrodniczych, • udział w akcjach społecznych i charytatywnych (np. WOŚP, „Szlachetna paczka” , „Gwiazdka dla zwierzaka”, Pola nadziei),
8. Aktywizowanie rodziców do współpracy ze szkołą, stwarzanie możliwości wyrażania własnego zdania na temat pracy szkoły, współdecydowania i uczestnictwa w podejmowanych przez szkołę działaniach.	• współdecydowanie rodziców w różnych sprawach szkoły, aby w większym stopniu mogli wpływać na jakość i skuteczność szkoły. • zachęcenie rodziców do większego zainteresowania się problemami własnych dzieci, • poszerzenie kompetencji wychowawczych • opiniowanie decyzji związanych z wdrażaniem innowacji, zasad, regulaminów , itp. • wiedza rodziców o niepokojącym zachowaniu dzieci oraz innych niebezpiecznych sytuacjach, celem wyeliminowania negatywnych zdarzeń w szkole. • zwiększenie częstotliwości kontaktów z rodzicami uczniów sprawiających trudności wychowawcze, aby nie przenosili obowiązku wychowania na szkołę.	• spotkania wychowawców, dyrektora z rodzicami podczas zebrań, dni otwartych (w realu i on-line w sytuacji pracy zdalnej szkoły • szkolenia dla rodziców z zaproszonymi gośćmi, specjalistami – w miarę potrzeb • organizowanie pogadanek profilaktycznych, nt. bezpieczeństwa, zdrowia ,aktywności w sieci; • spotkania indywidualne • ankietowanie rodziców • organizowanie imprez integracyjnych : uroczystości, bali, wyjazdów

Program wychowawczo-profilaktyczny jest realizowany w oparciu o współpracę rodziców, uczniów i nauczycieli.

Współpraca z rodzicami jest realizowana poprzez:

- Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami.
- Zapoznanie rodziców z:
 - zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno-wychowawczymi w danej klasie i szkole,
 - przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów,
 - zasadami dotyczącymi sytuacji epidemicznej w kraju związanej koronawirusem - spowodowanym COVID-19
 - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę.
- Udział rodziców w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły, opiniowanie wybranych dokumentów szkoły.

Rodzice:

- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z internetu),
- zapewniają dziecku poczucie bezpieczeństwa.

Wychowawcy i nauczyciele:

- poznają zasady i programy do pracy zdalnej
- starają się poznać sytuację rodzinną i osobistą ucznia,
- opracowują i realizują szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- prowadzą dokumentację nauczania,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptację ucznia w klasie,
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno--pedagogicznej,
- integrują oddział,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współpracują z dyrekcją szkoły,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią.

Uczniowie:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu uwzględni jego realizację, kto brał w nim udział, ilu było uczestników, które elementy były dobrze przyjęte, a które nie i dlaczego, czy zrealizowano cele, czy program przyniósł efekty, dotyczące nie tylko uczestników np. zmianę zachowań rodziców.

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane będą systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje na temat działania programu i jego efektów pochodzić będą od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz posłużą doskonaleniu pracy i pomocy w opracowaniu kolejnej wersji programu.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zmian w zakresie zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- rozmowy z rodzicami

Narzędzia ewaluacji:

1. obserwacja,
2. ankieta,
3. analiza szkolnej dokumentacji.

Pod koniec roku szkolnego 2022/2023 przeprowadzona będzie ewaluacja programu za pomocą rozmów, obserwacji oraz analizy dokumentacji. Uzyskane wyniki posłużą do analizy przeprowadzonych działań, ich skuteczności oraz potrzeby wprowadzenia ewentualnych zmian.

Załącznik nr 1 do programu wychowawczo -profilaktycznego na lata 2020/23

ANEKS DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO PO POWROCIE UCZNIÓW Z NAUKI ZDALNEJ

Zadania programu	Spodziewane efekty	Metody realizacji
9. Zwiększanie odporności psycho-fizycznej po powrocie uczniów do nauki stacjonarnej	• Zachęcanie do rodzinnego, aktywnego spędzania czasu wolnego • sposoby radzenia sobie ze stresem i depresją • niwelowanie zagrożeń związanych z używaniem e-papierosów i napojów energetyzujących • rozwiązywanie współczesnych problemów młodzieży • przezwyciężanie trudności szkolnych • bezpieczeństwo uczniów, rodziców i nauczycieli w pandemii	• pikniki, rajdy piesze, rajdy rowerowe, spływy kajakowe • warsztaty specjalistów • prelekcje na lekcjach wychowawczych i edukacji zdrowotnej na zajęciach wf • debata międzyszkolna (pedagodzy, samorząd uczniowski i opiekunowie samorządu) • rozmowy z uczniami wychowawców i pedagoga • wdrożenie ćwiczeń ruchowych z programu „od zmysłu do umysłu” - klasy 1-3 raz dziennie - klasy 6-8 podczas zajęć wf i godz. wychowawczych - uczniowie wytypowani do zajęć terapii pedagogicznej • pogadanki , rozmowy indywidualne z wychowawcami • pogadanki z dziećmi nt. procedur bezpieczeństwa związanych z pandemią Covid • omawianie z rodzicami procedur bezpieczeństwa w szkole

sporządzono na podstawie diagnoz potrzeb dzieci klas I-VIII po powrocie z nauki zdalnej

WSPARCIE SPOŁECZNOŚCI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 PO POWROCIE Z PANDEMII DO SZKOŁY

Trwający czas epidemii, izolacja społeczna uczniów oraz nauka w formie nauczania zdalnego przyczyniły się do znaczącego osłabienia kondycji psychicznej uczniów, co stanowi czynnik sprzyjający wzrostowi zachowań ryzykownych i problemowych.

Rodz to pilna potrzebę objęcia dzieci i młodzieży wsparciem wychowawczym, profilaktycznym o pomocowym w różnorodnych obszarach oraz wskazuje na konieczność objęcia wsparciem nauczycieli i rodziców.

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

NAUCZYCIELE:

- Skupianie się na uczniach, ich potrzebach i aktualnych możliwościach, a nie spodziewanych efektach edukacyjnych.
- Pomoc uczniom, dla których edukacja zdalna była nieskuteczna, mają braki w przyswojeniu i opanowaniu materiału.
- Rozpoczynanie lekcji od swobodnej rozmowy o samopoczuciu, problemach, zdarzeniach z dnia codziennego, troskach.
- Natychmiastowe reagowanie na absencję dzieci na lekcji, brak aktywności lub inne obserwowane problemy (orientacja w przyczynach, kontakt z rodzicami, w razie konieczności zawiadomienie pedagoga/psychologa szkolnego)
- Ponowne wdrażanie do zasad obowiązujących w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem zasad korzystania z telefonów komórkowych.
- Sprawne przekazywanie informacji o zaobserwowanych problemach występujących wśród uczniów oraz gotowości do podwyższania własnych kompetencji wychowawczych i psychologicznych.
- Intensywna, dwustronna współpraca nauczycieli i wychowawców z pedagogiem/psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni pp.
- Zachęcanie i motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych.
- Świadome wzmacnianie relacji rówieśniczych, np. poprzez wprowadzanie prostych wspólnych zadań, które integrowałyby grupę wokół jakiegoś wartościowego działania.
- Prowadzenie zajęć zwiększających kompetencje uczniów w zakresie radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, elementy mediacji rówieśniczych.

PEDAGOG/PSYCHOLOG/SPECJALIŚCI SZKOLNI:

- Prowadzenie bezpośredniej pracy profilaktycznej i wsparcia uczniów i rodziców.
- Wspieranie nauczycieli w zakresie identyfikowania problemów u uczniów oraz prowadzenia wspierających zajęć wychowawczych, integracyjnych, profilaktycznych.
- Organizowanie treningów komunikacji społecznej pomocnych w powrocie do zasad obowiązujących w kontaktach z innymi.
- Korzystanie z dostępnych możliwości przeprowadzenia diagnozy problemów i potencjału uczniów, jako dobrej podstawy do podjęcia skutecznych działań profilaktycznych i wychowawczych.
- Poszerzenie wiedzy i kompetencji zainteresowanych rodziców w zakresie dobrej komunikacji, umiejętności wychowawczych poprzez spotkania prowadzone przez specjalistów.

- Uwrażliwianie rodziców na niepokojące objawy, które mogą świadczyć o poważniejszych trudnościach psychicznych dzieci oraz przekazanie wiedzy o sposobach właściwego reagowania.
- Przekazywanie rodzicom wiedzy dotyczącej nadużywania internetu przez dzieci i młodzież, w tym także sięgania po treści szkodliwe dla ich rozwoju. Informowanie o sposobach rodzicielskiego monitorowania korzystania z internetu.
- Udzielanie wspierających konsultacji, pomocy psychologicznej nauczycielom, którym szczególnie trudno jest wspierać uczniów, gdyż sami przeżywają stan silnego przygnęcenia epidemią, przemęczenia lub przechodzą kryzys psychiczny.

WYCHOWAWCY:

W sytuacji pogorszenia kondycji psychicznej uczniów wsparcie ze strony wychowawców jako forma opiekuńczo-wychowawcza. Troska o kondycję psychiczną uczniów poprzez:

- Rozmowy, okazywania zainteresowania przeżyciami uczniów.
- Prowadzenie dostosowanych do wieku gier, zabaw lub ćwiczeń integracyjnych podczas lekcji wychowawczych.
- Obserwacja zachowania uczniów, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o wyraźnie gorszej kondycji psychicznej (wychowawca jest osobą, która często może jako pierwsza dostrzec i rozpoznać pojawiające się symptomy obniżonego nastroju).
- Umożliwienie uczniom udziału w zajęciach pozalekcyjnych pomagających w rozwijaniu zainteresowań i pasji oraz pozwalających na ciekawe i wartościowe spędzanie czasu.

Opracowały:

Sylwia Kozłowicz
Danuta Bukowska
Edyta Magińska
Jolanta Grzybowska
Urszula Stocka

Załącznik nr 3

**ANEKS/MODYFIKACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO
NA LATA 2020/2023
W ZWIĄZKU Z PRZYJĘCIEM UCZNIÓW Z UKRAINY**

DIAGNOZA ŚRODOWISKA UCZNIOWSKIEGO (NA PODSTAWIE OBSERWACJI, ROZMÓW Z RODZICAMI, DZIEĆMI I ANALIZY DOKUMENTACJI SZKOLNEJ)

- większość dzieci przebywa na terenie naszego kraju wyłącznie z matkami;
- uczniowie z Ukrainy nie znają języka polskiego, kilka procent zna go w stopniu podstawowym;
- zauważane są problemy emocjonalne, smutek, rozkojarzenie, wycofanie, trauma;
- pojawia się stres związany z dostosowaniem się do nowych warunków w obcym kraju i nowej szkole;
- pojawiają się konflikty między rówieśnikami;

CZYNNIKI RYZYKA:

- bariera językowa,
- różnice kulturowe;
- trauma związana z przymusowym przesiedleniem;
- brak poczucia bezpieczeństwa;

OBSZARY MODYFIKACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PPROFILAKTYCZNEGO

1. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkolenia:

- przeprowadzenie przez wychowawców rozmów na temat toczącej się wojny; dostosowanie informacji związanej z wydarzeniami na Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka;
- omówienie lub przypomnienie przez wychowawców, nauczycieli EDB i innych zasad bezpieczeństwa, sygnałów alarmowych, elementów obrony cywilnej, pierwszą pomoc;
- umożliwienie uczniom udziału w zajęciach pozalekcyjnych pomagających w rozwijaniu zainteresowań i pasji oraz pozwalających na ciekawe i wartościowe spędzanie czasu;
- rozmowy nauczycieli, specjalistów o wsparciu i pomocy, pięknym goście Polaków którzy z własnej woli pomagają, by wesprzeć naszych sąsiadów w ich tragedii;

2. Integrowanie społeczności klasowej i wewnątrzszkolnej:

- zajęcia wychowawcze pozwalające poznać przez uczniów ukraińskich i polskich kultur obu krajów, ukazania różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśniania tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obu krajów wydarzeń;
- opracowanie skutecznego sposobu i formy porozumienia się z uczniami ukraińskimi, włączenie ich w życie szkoły, organizowanie wspólnego spędzania czasu podczas różnych aranżowanych przez szkołę sytuacji;
- nauczanie się wspólnie z uczniami kilku podstawowych zwrotów w języku ukraińskim, przygotowanie fiszek z podstawowymi zwrotami i wywieszenie ich w klasie: dzień dobry, dziękuję, gdzie jest toaleta, potrzebuję pomocy, boli mnie brzuch, chcę zadzwonić do mamy.....itd. (po polsku i ukraińsku)- gazetki, opisy sal, słowniczki;
- promowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów;
- udział w akcjach charytatywnych i wolontariacie na rzecz uchodźców z Ukrainy;
- organizowanie wspólnych imprez klasowych, szkolnych oraz wyjść;

3. Tworzenie warunków do okazywania wzajemnego szacunku , tolerancji i życzliwości:

- zajęcia wychowawcze na temat poznania wartości takie jak tolerancja wobec różnych religii, kultur, tradycji, szacunek wobec osób innej narodowości;
- budowanie przez wszystkich nauczycieli, pracowników szkoły atmosfery wzajemnego zaufania, życzliwości szacunku i otwartości na problemy innych;

4. Udzielanie uczniom i ich rodzicom odpowiedniej pomocy i wsparcia:

- nauczyciele, wychowawcy będą obserwować uczniów pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- dyrektor, wychowawcy, specjaliści szkolni będą informować uczniów i ich rodziców jakiego wsparcia może udzielić szkoła oraz do jakich osób, instytucji , urzędów mogą się zwrócić o pomoc;
- rozmowy ze specjalistami dotyczące wskazania sposobu radzenia sobie w trudnej sytuacji, zarządzania emocjami, budowania prawidłowych relacji rówieśniczych;
- w zależności od potrzeb objąć dziecko i jego rodzinę pomocą psychologiczno-pedagogiczną;

Opracowały:

Sylvia Kozłowicz

Danuta Bukowska

Elżbieta Bartodziejska

Wioleta Subocz